

MUČILI MOTOROVOU PILOU, UTRHLI LEDVINU. CO SE DĚLO V TAJNÝCH VĚZNICÍCH NA UKRAJINĚ

- CZ24 News | 25. června 2022

UKRAJINA: Expodplukovník Služby bezpečnosti Ukrajiny Vasilij Prozorov natočil video exkurzi po letišti Mariupolu a ukázal také, jak vypadá tajná věznice, která se nachází tamtéž. Video vystavila agentura RIA Novosti.

Vchod byl z restaurace

Letiště Mariupolu vzaly síly DLR pod kontrolu v březnu, a každý voják věděl, co tam uvidí. O existenci tajného vězení pro “separatisty” se vědělo už v roce 2014. Tehdy se v odbavovací hale letiště nacházeli nacionalisté dobrovolnického praporu Dněpr. Vojáci z Dněpropetrovska se pod rouškou MVD Ukrajiny pokoušeli obsadit nepokořený Donbas a dva roky chytali zajatce - jak civilisty, registrované jako stoupence “separatistů”, tak i domobrance. Drželi je tamtéž, kde žili sami - na letišti.

Vestibul, terminál - všude byla polní lůžka za zástěnami. “V prvním poschodí v pokojích bydlelo vedení praporu”, ukazuje Prozorov. Věznici organizovali zprava od terminálu. Vstup do ní byl přes foyer restaurace (samotná jídelna společného stravování byla v 1. poschodí), a **nazývali mučírnu “knihovnou”, zajatce “knihami”, které bylo třeba “přečíst”**. Lidi vyslýchali a mučili. Svědci výslechů nacionalistů, kteří jsou naživu vypovídali. Všechno je podepřeno lékařskými potvrzeními, která postižení získali hned po propuštění. Některé propouštěli, a ti mohli jít k lékařům přímo v Mariupolu, jiné vydávali výměnou, a tehdy stopy zranění zaznamenávali lékaři v Doněcku. Mimochodem, **čtyřem domobrancům se dokonce podařilo dosáhnout prostřednictvím ochránců lidských práv zahájení trestního řízení ve věci mučení**.

Už je přesně známo, jak přivázeli zajatce na letiště, kdo je přijímal a registroval, nosil jim jídlo, odváděl je na výslech. Nyní Prozorov všechno to vizualizoval. **Celami pro zajatce byly chladicí boxy na potraviny v restauraci**. Prozorov natočil dvě takové cely a místnost pro výslech zajatců. “Celé vnitřní zařízení těchto chladících boxů bylo odstraněno, říká expodplukovník SBU. Je zde pouze tepelná izolace. Navrchu byly pobity plechem”. Říká, že to odstraňovali asi kvůli tomu, že “zadržení tam mohli nechat nějaké stopy”.

Přesný počet uvězněných tohoto vězení zatím není znám. Jak sdělil bývalý zajatec “knihovny” Kirill Filičkin, v roce 2014 v Mariupolu každodenně zmizelo 6 - 8 osob. Mimochodem, tehdy v březnu, když obsazovali letiště, o “knihovně” z tribuny OSN hovořil stálý zástupce Ruska Vasilij Nebenzja. Prohlásil, že “azovci” drží Mariupol, protože tají důkazy zločinů nacionalistů, včetně letiště s jeho vězením, samovazbou a příkopy s těly umučených.

Evropa pro ně neznamena příkladem

Ostatně, pro světovou veřejnost to vůbec není nic nového. Ze zpráv mezinárodních organizací na obranu lidských práv Amnesty International a Human Rights Watch je dávno známo, že na Ukrajině takových tajných věznic bylo minimálně pět - v Charkovu, Mariupolu, Kramatorsku a Izjumu.

Do zprávy OSN o situaci s lidskými právy na Ukrajině se poprvé informace o tajných věznicích dostala začátkem roku 2016 ve čtvrtletním monitorování. Ale už koncem května téhož roku delegace podvýboru OSN pro předcházení mučení nuceně přerušila návštěvu Ukrajiny – SBU jim kategoricky uzavřela přístup na předpokládaná místa tajných věznic, v nichž byli drženi zatčení. “Odmítnutí přístupu je porušením povinností Ukrajiny jako účastnického státu fakultativního protokolu Konvence proti mučení”, prohlásil vedoucí delegace Malkolm Evans.

Doslova za několik dnů poradce generálního tajemníka OSN pro lidská práva Ivan Šimonovič potvrdil, že SBU masově chytá lidi a systematicky je mučí. O “surovosti systému mučení, který je podporován státem”, bylo řečeno i ve zprávě mise OSN. Došlo až k tomu, že 10. července se Evropská parlamentní skupina GUE/NGL obrátila na tehdejšího prezidenta Ukrajiny Petra Porošenka s výzvou zaručovat dodržení lidských práv. Nelze říci, že je vzali v úvahu, ale výzvu zaznamenali. Po roce 2016 se do oficiálních zpráv ochránců lidských práv informace o tajných věznicích a mučení dostávaly stále méně. Ale ani žádné vážné následky pro úřady Ukrajiny po informacích o mučení a nelegálním zatýkání nenastaly.

Posílali je “procházet se” po minových polích

Kromě suchých zpráv existují konkrétní osoby a fakta, jež nelze přehlédnout. Například, co dělat s výpovědí horníka Nikolaje Vakarjuka, kterého chytily esbeušnici a půl druhého roku protizákonně drželi v jednom z takových vězení? Seděl ve studené cele na zemi, připoutaný k radiátoru, muže stále mlátili. Při jednom z takových brutálních “výslechů” mu utrhli ledvinu. Až poté, co se začal trást zimnicí, ho na falešné dokumenty odvezli do jedné z charkovských nemocnic, kde mu museli odstranit tuto ledvinu. Měsíc byl v nemocnici Vakarjuk po celou dobu připoután pouty k posteli a pod stráží SBU, dokonce i v době resuscitace.

V tajné věznici v Kramatorsku, která, stejně jako v Mariupolu, byla zorganizována v budově letiště, byli manželé Bělousovi z Jenakijeva. Allu a Vladimíra mlátili, chtěli je zlomit a dokonce se chystali zorganizovat znásilnění ženy jiným vězněm, jejich krajanem Konstantinem Afončenkem. Muže drželi v téže věznici, pravidelně ho mučili, přičemž, podle jeho slov použili motorovou pilu. Konstantin vypráví, jak vězně posílali “procházet se” po minovém poli. Mezi svými trýzniteli poznal aktivistu majdanu Vsevoloda Stěbljuka a jeho kolegu, který si později opatřil dokument poradce poslance Nejvyšší rady Andreje Těťeruka.

Mimochodem, v mariupolské “knihovně” se zadrženým vysmívali slavní “revolucionáři a poslanci” Oleg Ljaško a Igor Mosijčuk. O jejich kouscích pověděl Kirill Filičkin. Expodplukovník SBU Prozorov říká, že v “knihovně” se mučením vyznamenal i skandální majdanovec a později poslanec Vladimír Parasjuk. Jednodušeji řečeno, nacionalisté systémově působili pod krytím SBU a ve společnosti s nejtvrdošijnějšími politiky. Jejich oběťmi se stávali všichni od podezřelých ze “separatismu” reálných domobranců po náhodné osoby, u nichž se v telefonu nacházely fotky vlajky Novorossii.

Kolik prošlo přes tato tajná vězení lidí, kolik přesně z nich bylo zabito, kdy se tyto “knihovny” zavřely, ale možná existují dosud, avšak již v jiných regionech Ukrajiny - to všechno ještě bude nutno vyšetřit. A, zdá se, doufat v tomto v pomoc mezinárodních organizací nelze.

Přínejmenším, ochránci lidských práv psali ve svých zprávách jim známé počty zadržených (ale to, samozřejmě, není zdaleka všechno), uváděli příklady, žádali prezidenta Ukrajiny o dodržování lidských práv – a odpovědi jim bylo ticho po pěšině. “Na vládou kontrolovaném území (Ukrajiny) byla praxe samovolného zadržování nebo držení bez spojení s vnějším světem obvyklá v letech 2014, 2015 a 2016, zatímco v letech 2017 a 2018 jsme zaznamenali pouze několik případů”, tak to byla celá odpověď, kterou poskytla v roce 2019 hlava monitorovací mise OSN pro lidská práva na Ukrajině

Fiona Fraserová.

AUTOR: Jevgenij Maslov

ZDROJ: [1](#) / [2](#)

Přeložila PhDr. Vladimíra Grulichová)